

Burgemeester & wethouders

Datum 11 juni 2024

Onderwerp

Beleidsregel Lbv en Lbv-Plus (stoppersregelingen) in combinatie met de Ruimte-voor-ruimte regeling Hogeveen

Wij willen

Het stoppen van veehouders faciliteren en daarmee de reductie van stikstof stimuleren door het combineren van de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (Lbv) en de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties met piekbelasting (Lbv-plus) (stoppersregelingen) met de Ruimte-voor-Ruimte regeling.

Wij besluiten

1. In te stemmen met de inhoud van de concept beleidsregel "Beleidsregel LBV en LBV-Plus en Ruimte voor ruimte Hogeveen", waarbij stapeling van Lbv/Lbv(-Plus) en Ruimte voor ruimte toegestaan wordt op gebouwen met een sloopverplichting vanuit Lbv/Lbv(-Plus).
2. De concept beleidsregel zes weken voor inspraak ter inzage te leggen.
3. Indien er geen zienswijzen worden ingediend tegen de concept beleidsregel, deze tevens te beschouwen als definitieve beleidsregel.
4. Indien er wel zienswijzen worden ingediend tegen de concept beleidsregel, deze in een nota van antwoord te verwerken en daarna de definitieve beleidsregel het college ter besluit voor te leggen.

Want

1a. De Lbv(-plus) regeling is financieel niet altijd toereikend

Lbv(-plus) vergoedt waardeverlies van de productiecapaciteit. Echter is de leeftijd van de stallen van invloed op de vergoeding. Gebouwen tot 5 jaar oud vallen buiten de regeling en oudere gebouwen worden minimaal gecompenseerd, terwijl deze nog prima dienst doen. Verder worden de sloopkosten vanuit de Lbv regeling niet vergoed, Lbv-plus wel. Dit kan betekenen dat de Lbv(-plus) regeling niet in alle gevallen voldoende financiële compensatie biedt om agrariërs ook daadwerkelijk de mogelijkheid te geven om te kunnen stoppen. Dit kan ook gelden voor Lbv-Plus, desondanks de sloopvergoeding.

1b. Als de regeling niet toereikend is kan het ertoe leiden dat de veehouder niet stopt
In dat geval blijft (op de korte termijn) het bedrijf bestaan, de gebouwen staan en is er geen reductie in stikstof uitstoot.

1c. De provincie staat combineren van Lbv(-plus) en RvR toe

De combinatie van beide regelingen is niet in strijd met de provinciale regels.

1d. Stoppen leidt tot stikstofreductie

Het stoppen van Lbv(-plus) deelnemers helpt met het terugdringen van stikstofuitstoot. Overigens kunnen deze stikstofrechten niet 1 op 1 worden ingezet voor bouwprojecten of bedrijvigheid binnen onze gemeente want sinds medio 2023 is extern salderen door de provincie Drenthe niet meer toegestaan omdat de natuurdoelanalyses niet zijn gehaald.

1e. Beleidsregels zorgen voor een inzichtelijk afwegingskader

Door deze beleidsregel vast te stellen is het voor veehouders, omwonenden en medewerkers van de gemeente duidelijk hoe om te gaan met de Lbv(-plus) regeling in combinatie met Ruimte-voor-Ruimte.

2.1. Door het concept ter inzage te leggen voldoen wij aan de Inspraakverordening 2005.

Gemeente Hoogeveen heeft een verordening over de wijze waarop ingezetenen bij de voorbereiding van gemeentelijk beleid worden betrokken. Het uitgangspunt is dat de gemeente inspraak verleent, tenzij gemotiveerd wordt aangegeven waarom daarvan af wordt gezien. De inspraak verloopt volgens de uniforme openbare voorbereidingsprocedure, conform afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. Daarin staat dat het beleid voor 6 weken ter inzage gelegd moet worden.

3.1. Hiermee wordt de definitieve beleidsregel vastgesteld

Als tijdens de terinzagetermijn geen zienswijzen worden ingediend, wordt de concept beleidsregel als definitief beschouwd.

4.1 De beleidsregel wijzigt mogelijk en de nota van antwoord moet worden meegewogen

Als tijdens de terinzagetermijn wel zienswijzen worden ingediend, worden deze verwerkt in een nota van antwoord. Mogelijk leidt dit tot aanpassing van de beleidsregel. Deze zal ter vaststelling opnieuw aan het college worden voorgelegd.

Maar

Onderstaande nummering verwijst naar punt 1 onder 'Wij besluiten'

1a. De Lbv(-plus) regeling is vrijwillig en beoogt te compenseren voor het stoppen met het bedrijf

Lbv(-plus) deelnemers hebben de mogelijkheid zich vrijwillig aan te melden voor de Lbv(-Plus) regeling om te stoppen met hun agrarische bedrijf. Men wordt gecompenseerd voor de dierrechten, fosfaatrechten, productiecapaciteit en bij Lbv-plus ook de sloop en afvoer van dierenverblijven, mest- en voeropslagen. Een aanvullende compensatie in de vorm van Ruimte-voor-Ruimte zou niet nodig moeten zijn.

1b. Onderdeel van de Lbv-plus regeling is het slopen van opstallen

Onderdeel van de Lbv(-plus) regeling is het slopen van de gebouwen, hier wordt dan ook een sloopverplichting aan gekoppeld. De Lbv-plus regeling biedt ook een sloopvergoeding, Lbv niet. Dit wil zeggen dat de stallen na gereedkomen van de rijksregeling niet meer aanwezig zijn.

1c. Het doel van de Ruimte-voor-Ruimte regeling is het verwijderen van landschapsontsierende bebouwing

Als de gebouwen vanuit de Lbv-plus regeling al verwijderd worden, dan is het doel van het verwijderen van landschapsontsierende bebouwing al bereikt en is toepassen van de regeling niet langer te motiveren.

1d. Na afronding van Lbv(-plus) kunnen er nog mogelijkheden zijn voor RvR

In sommige gevallen zullen er na afronding van de Lbv(-plus) regeling nog gebouwen aanwezig zijn. Voor deze gebouwen is het goed te motiveren om de RvR regeling toe te passen, immers werkt dit dan als motivatie om de bebouwing alsnog te verwijderen.

1e. Dit is oneerlijk tegenover stoppers die geen gebruik kunnen maken van de Lbv(-plus) regeling

Stoppers die geen gebruik kunnen maken van de Lbv(-plus) regeling zijn aangewezen op de RvR regeling voor de compensatie van de stopkosten. De RvR regeling toestaan voor door Lbv(-Plus) gecompenseerde stoppers is oneerlijk, zij worden dan dubbel gecompenseerd.

1f. Verwacht wordt dat er veel zwevende rechten zullen ontstaan

Omdat dit locaties met veel bebouwing betreft in het landelijk gebied, kan niet altijd (alle) compensatie bebouwing gebouwd worden op de slooplocatie. Als slooplocaties en dus de compensatie woning(en) verplaats moeten worden omdat op de slooplocatie niet gebouwd kan worden, dan moet gezocht worden naar een alternatieve locatie. Dat betreft dan ook locatie in het buitengebied waar nog geen bebouwing aanwezig is. De ruimtelijke impact op de bouwlocatie zal groot zijn, ook is de verbetering van de

ruimtelijke kwaliteit niet altijd zichtbaar voor de omwonenden van de bouwlocatie, voornamelijk als de slooplocatie op een grotere afstand is gelegen. Verder is er aan de rijksregelingen een termijn gehangen voor sloop. Verwacht wordt dat er binnen die termijn niet altijd een geschikte locatie kan worden gevonden om compensatiewoningen te bouwen. Men zal dan vragen om een voucher voor de te bouwen woningen, wat we tot nu toe pas in één geval hebben gedaan vanwege een gevaarlijke situatie. Deze zwevende rechten zijn niet wenselijk, voor zowel ons als gemeente, maar ook niet voor de stopper.

1g. Verplaatsten van slooplocaties is lastig

Een alternatieve locatie zoeken voor (een) compensatie woning(en) is lastig. Dit moet voldoen aan een van de volgende opties: tegen kern, in lint of cluster of passen in het LOK. Er zijn niet heel veel geschikte locaties, en het verkrijgen van die gronden (voor een prijs dat de RvR nog zinvol is) is niet altijd mogelijk. De stopper kan dan ook niet in alle gevallen alle gesloopte bebouwing compenseren.

1h. Er is nog geen intern beleid vastgesteld over de verruimde RvR regeling

De Provincie heeft in het voorjaar van 2023 de ruimte-voor-ruimte regeling verruimd. Voor piekbelasters is vooral relevant dat het aantal woningen dat gebouwd kan worden verruimd is. Er zijn nu maximaal 6 compensatiewoningen mogelijk als er meer dan 6000m² wordt gesloopt. Ook is het mogelijk om ten hoogste 4 kleine woningen te realiseren bij een sloopnorm van 2000 m², voor zover de totale oppervlakte van alle woningen tezamen niet meer bedraagt dan 500 m². Dat geeft piekbelasters meer opties en is financieel veel interessanter als er veel gebouwen worden ingezet voor de Ruimte-voor-Ruimte regeling.

1i. Er is nog geen intern beleid vastgesteld over de verruimde RvR regeling

Op dit moment is er een maximum van 2 woningen per slooplocatie vanuit onze gemeentelijke RvR regeling. Ambtelijk zijn we bezig met het voorbereiden van een evaluatie van de Ruimte-voor-Ruimte regeling. Mede als input voor het motiveren of we de verruimde Ruimte-voor-Ruimte regels van de provincie ook hier willen toepassen en zo ja onder welke voorwaarden. In dit stadium is dat nog niet klaar. Er zal ook hierover in een later stadium door uw college nog een besluit moeten worden genomen.

1j. Er kunnen grote woonclusters ontstaan in het buitengebied

Als er later gekozen wordt om de verruimde regeling van de provincie toe te passen in Hoogeveen kan dit samen met de combinatie Lbv/Lbv+ zorgen voor veel nieuwe woonclusters in het buitengebied. We zijn nog bezig met in kaart brengen van de aantallen grote agrarische bedrijven, maar dit zijn er veel. Woonclusters in het buitengebied zijn vanuit het landschap, maar ook vanuit bijvoorbeeld zorg en bereikbaarheid niet altijd wenselijk.

Achtergrond

De Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (Lbv) (met piekbelasting (Lbv-plus)) staat open voor veehouders die aan bepaalde voorwaarden voldoen, dit betreffen vrijwillige regelingen om stoppen voor agrariërs mogelijk te maken. Men wordt gecompenseerd voor:

Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties met piekbelasting = Lbv-plus
Vergoeding van

- 120% van de dagwaarde van de gebouwen (met uitzondering van gebouwen die al lange tijd leegstaan; gebouwen die jonger zijn dan 5 jaar op moment van aanvragen; gebouwen waarin dieren staan die niet met de regeling meedoen);
- 100% van de productierechten
- Fosfaatrechten
- Sloopkosten voor vaste prijs per m²

Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties = Lbv
Vergoeding van

- 100% van de dagwaarde van de gebouwen (met uitzondering van gebouwen die al lange tijd leegstaan; gebouwen die jonger zijn dan 5 jaar op moment van aanvragen; gebouwen waarin dieren staan die niet met de regeling meedoen)
- 100% van de productierechten
- Fosfaatrechten

De regeling stelt onder andere als voorwaarde dat er na deelneming van de regeling nog maximaal 15% van wat het bedrijf uitstootte qua stikstof mag worden uitgestoten. Dit geeft de stopper meerder opties na beëindiging van het bedrijf, bijvoorbeeld, volledig stoppen en blijven wonen, een andere bedrijvigheid beginnen of herontwikkelen naar woningbouw.

In het geval van een andere bedrijvigheid kan een deelnemer een sloopontheffing krijgen van een schuur als aannemelijk kan worden gemaakt dat het dierenverblijf langere tijd gebruikt gaat worden voor andere economische activiteiten dan het houden van vee. Dit mag niet om de bebouwing in stand te houden om later in te zetten voor RvR.

De provincie heeft aangegeven dat de RvR ook in combinatie met de Lbv(-plus) deelnemersregeling (inclusief financiële vergoeding en verplichting tot sloop van de schuren) mag worden toegepast, ondanks dat de regeling dan niet meer doet waarvoor deze in het leven is geroepen, namelijk het stimuleren van het verwijderen van landschapsontsierende bebouwing. De schuren moeten vanuit de Lbv(-plus) regeling al gesloopt worden. De RvR-regeling in combinatie met de Lbv-plus regeling toepassen helpt de agrariërs financieel bij het stoppen, maar zou in principe niet nodig moeten zijn.

Uiteraard wil de agrariër weten wat de mogelijkheden zijn voor herontwikkeling voor hij een keuze maakt om wel of niet mee te doen aan de regeling. Ambtelijk zijn wij van mening dat het uitgangspunt voor herontwikkeling moet zijn, de situatie zoals deze is op het moment dat de regeling volledig is uitgevoerd. Wat staat er nog aan bebouwing en welke regels, regelingen & beleid zijn van toepassing. De wethouder heeft gevraagd het voorstel aan te passen en voor te stellen Lbv/Lbv-plus wel te combineren met Ruimte-voor-Ruimte.

Met het vaststellen van deze beleidsregel geven we vooraf duidelijkheid aan veehouders over de mogelijkheden van het toepassen van de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (Lbv) en de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties met piekbelasting (Lbv-plus) (stoppersregelingen) in combinatie met de Ruimte-voor-Ruimte regeling.

De financiële gevolgen zijn

Geen.

De Rijksoverheid keert per aangeboden beschikking €7000,- uitvoeringskosten uit aan de gemeente. Bij ondertekening van de beschikking wordt dit bedrag verhoogd met €20.000,-. Deze kosten zijn voor de personele kosten van het beoordelen en begeleiden van de aanvragen en initiatieven.

Alternatieven

1. Niet in te stemmen met het concept "Beleidsregel LBV en LBV-Plus en Ruimte voor Ruimte Hoogeveen".
2. In te stemmen met een alternatieve beleidsregel die aangeeft dat LBV en LBV-Plus en Ruimte voor Ruimte niet gecombineerd worden.

Ambtelijk wordt geadviseerd om voor dit alternatief te kiezen, voor de motivatie, zie onder "maar" bij het voorgestelde beleid.

Communicatie

De concept beleidsregel zal gepubliceerd worden in het Torentje. Na vaststelling zal deze opnieuw gepubliceerd worden in het Torentje en op lokaleregelgeving.overheid.nl.

Bijlagen

1. Behorende bij voorgesteld besluit: Concept "beleidsregel Lbv en Lbv-Plus (stoppersregelingen) in combinatie met de Ruimte-voor-ruimte regeling Hoogeveen" (De Ruimte-voor-ruimte regeling wordt WEL toegepast op gebouwen met een sloopverplichting vanuit Lbv en Lbv-plus.)